

O D L U K E

A/ Odluke domaćih sudova i drugih organa

VISI PRIVREDNI SUD NR HRVATSKE

Drugostepena presuda, 18. VI. 1958.

Vijeće: Zvone Rihtman, Dr. Dušan Arner i Eduard Kokić

Zaključujući ugovor u vlastito ime, špediter - premda je komisionar i premda radi za račun trećih - ima sva prava, koja mu iz ugovora izvire, pa i pravo na naknadu štete, ako je do nje došlo tokom izvršenja ugovora.

Okružni privredni sud odbio je tužiteljev zahtjev za naknadu štete nastale prilikom ukrcanja tereta, zasnivajući presudu na činjenici, da je poduzeće "J" iz Zagreba, a ne tužitelj, krcatelj tereta, na kojemu je prilikom ukrcanja došlo do oštećenja, a da je tužitelj vršio kao špediter "J-a" samo uslužne radnje špedicije, uz ugovorenu naplatu za svoje usluge, pa kao takav nije u svojoj imovini pretrpio nikakvu štetu oštećenjem tereta, koji nije bio njegov; također da tužitelj nije ničim dokazao, da je "J-i" naknadio štetu.

Rješavajući o žalbi tužitelja, Viši privredni sud je usvojio žalbu i ukinuo prvostepenu presudu.

Iz obrazloženja:

Zaključujući ugovor u vlastito ime, špediter, premda je komisionar i premda radi za račun trećih, ima sva prava, koja iz ugovora izvire, pa i pravo na naknadu štete, ako je do nje došlo u toku izvršenja ugovora krivnjom druge ugovorne strane, bez obzira na to, što špediter u stvari vrši samo uslužnu djelatnost.

Vrsta i opseg odgovornosti špeditera prema vlastitom komitentu nemaju utjecaja na ugovor, što ga špediter, kao samostalni ugovarač, zaključuje u vlastito ime s trećom ugovornom strankom, pa na to ne utječe ni činjenica, što je prava svrha takvog ugovora izvršenje posla, koji je špediteru povjerio njegov komitent. Špediteru, kao ugovornoj stranci, nastaje šteta u imovini, čim je nastala njegova obveza, da svojem komitentu naknadi nastalu štetu. Dokaz, da takva obveza špediteru nije nastala, treba da pruži stranka, koja se na to poziva. Naprotiv, špediter nije dužan pružiti dokaz, da je namirio štetu svom komitentu.

Z. R.

VISI PRIVREDNI SUD NR HRVATSKE

Prvostepena presuda, 2. XII. 1958.

Vijeće: Zvone Rihtman, prof. dr. Vladislav Brajković,
dr. Emilije Pallua

Krcatelj, koji je ugovorio prijevoz po linijskim uvjetima (Liner terms) u skladu s lučim uzancama br 12 i 13, dužan je u odštetnoj parnici, povedenoj zbog nepotpunog ukrcaja, pružiti dokaz, da je ugovoreni teret dopremio pod čekrk broda - Činjenica, što je Poduzeće luka i skladišta isključivi vršilac ukrcaja i slaganja u luci, ne smije dovesti do toga, da manipulacija, koju ono vrši u istom poslu za račun jednog komitenta, ugroži vršenje manipulacije za drugog komitenta - Okolnost, što se ukrcaj na brod ne može vršiti mimo suradnje s brodskim zapovjedništvom, ne oslobadja slagača od ugovorne obveze da izvrši dispoziciju krcatelja te da dopremi teret pod čekrk broda.